

ŞEHİT TÜMGENERAL AYDOĞAN AYDIN ORTAOKULU

**ÇOCUK İHMAL VE
İSTİSMARINI ÖNLEME**

YASALARA GÖRE;

18 yaşın altındaki her insan çocuk sayılır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre dünyada 1-14 yaş grubundaki 40 milyon çocuk ihmal ve istismara uğramakta, desteğe ihtiyaç duymaktadır.

ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALI

??
?

NEDİR ?

NE DEĞİLDİR ?

ÇOCUK İHMALİ NE DEMEKTİR ?

Çocuk ihmali başta anne babaları olmak üzere, kendilerine bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinlerin çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık ve sevgi gibi temel gereksinimlerini ihmal etmeleri sonucu çocuğun bedensel, duygusal, zihinsel ve toplumsal gelişimlerinin engellenmesidir.

Çocuk ihmalinde risk faktörleri

- Cehalet, bilgi eksikliği
- Yetersiz sosyo-ekonomik koşullar
- Aile içi şiddetin varlığı
- Ebeveynlerin geçmişte gördükleri kötü muamele
- Ebeveynlerin madde bağımlılığı
- Çocuğun tek bir ebeveyn ile yaşaması
- Yetersiz sosyal destek

İhmalin çocuk üzerindeki etkileri nelerdir?

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

ÇOCUK İHMALİ

A) FİZİKSEL İHMAL

Çocuğun tıbbi bakımının yapılmaması yada geciktirilmesi.

Evden kovulması

Terk Edilmesi

Beslenme-giyim ve temizliğinin yeterince sağlanmaması

Güvenliğinin sağlanmaması ve tehlikeler maruz bırakılması

ÇOCUK İHMALİ

A) FİZİKSEL İHMAL

Uzun süre başkalarının yanına bırakılması, bakımdan kaçınmak amacıyla sık sık kaldığı yerin değiştirilmesi.

Uzun süre yalnız bırakılması

Evde tehlikelere karşı korunmaması

ÇOCUK İHMALI

B) EĞİTİMSEL İHMAL

Okuldan kaçmasını yineleyen çocuklara müdahale de bulunulmaması.

Çocuğun uygun olan yaşta gitmesi gereken okullara kaydedilmemesi

Çocuğun uzun süre nedensiz olarak okula gönderilmemesi ve öğrenimine uygun olmayan nedenlerle son verilmesi.

ÇOCUK İHMALİ

C) DUYGUSAL İHMAL

Anne yada babanın
yeterli sevgiyi
göstermemesi

Çocuğun ruhsal
bakımının sağlanmasının
reddedilmesi.

Çocuğun alkol yada başka madde kullanmasına izin verilmesi.
Eşlerden birinin çocuğu kötüye kullanması, diğerinin izin
vermesi.

İHMALE UĞRAMIŞ ÇOCUKLARDA GÖZLEMLENEN DAVRANIŞLAR.

Esnek olamama.
Öğrenime gerekli
ilgiyi göstermeme.
Dikkat Problemleri.
Sosyal izalasyon.
Agresif davranışlar.

Güvensiz bağlanma davranışı
Kolay hayal kırıklığı olma (Früste)
Benlik Saygısı düşüklüğü

ÇOCUK İSTİSMARI

ÇOCUK İSTİSMARI NE DEMEKTİR ?

Çocuk istismarı, çocukların başta anne-babaları olmak üzere, kendilerine bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinler tarafından fiziksel,duygusal,zihinsel veya cinsel gelişimlerini engelleyen yada bedenen veya ruh sağlığına zarar veren, kaza sonucu olmayan, durumlarla karşıkarşıya bırakılmasıdır.

FİZİKSEL İSTİSMAR

Bir kaza olmaksızın fiziksel travma yada yaralanmalarla sonuçlanan herhangi bir davranış biçimi olarak tanımlanır. En sık rastlanan şekli dayaktır.

FİZİKSEL İSTİSMAR

Genelde disiplin ve cezalandırma amacıyla uygulandığı görülmektedir. Özellikle deri, iskelet sistemi ve ya merkezi sinir sistemi etkilenir. Diğer organlarda büyük oranda zarar görebilir.

FİZİKSEL İSTİSMAR BULGULARI

Çocuk aşırı derecede hassas yada tam tersi duyarsızdır.

Çeşitli şekillerde saklanmaya çalışılan yaralar bulunur. **Değişik türde yanık ve kesik belirtileri bulunur. Morarmalar, şiddet izleri.**

DUYGUSAL İSTİSMAR

Duygusal istismar kişiye duygusal yada ruhsal sağlığını tehlikeye atacak derecede ağır sözlü tehditler yapılması, alay edilmesi yada küçük düşürücü yorumlarda bulunulması, eleştirilmesi, aşağılanması olarak tanımlanabilir.

DUYGUSAL İSTİSMAR

Sistemli bir şekilde çocuğun aşağılaması yada görmezlikten gelinmesi gibi. Onun sağlıklı duygusal gelişimini ve benlik saygısını ciddi biçimde etkileyen davranış kalıpları olarak tanımlanır.

Duygusal istismar değişik yollardan olabildiği gibi sınırlarının çizilmesi göreceli olarak güçtür.

DUYGUSAL İSTİSMAR

Çocuğu her konuda suçlayarak günah keçisi haline getirme, Diğer taciz türleri ile tehdit etme, Genel olarak reddedici ve düşmanca tavır, Katı biçimde cezalandırma,

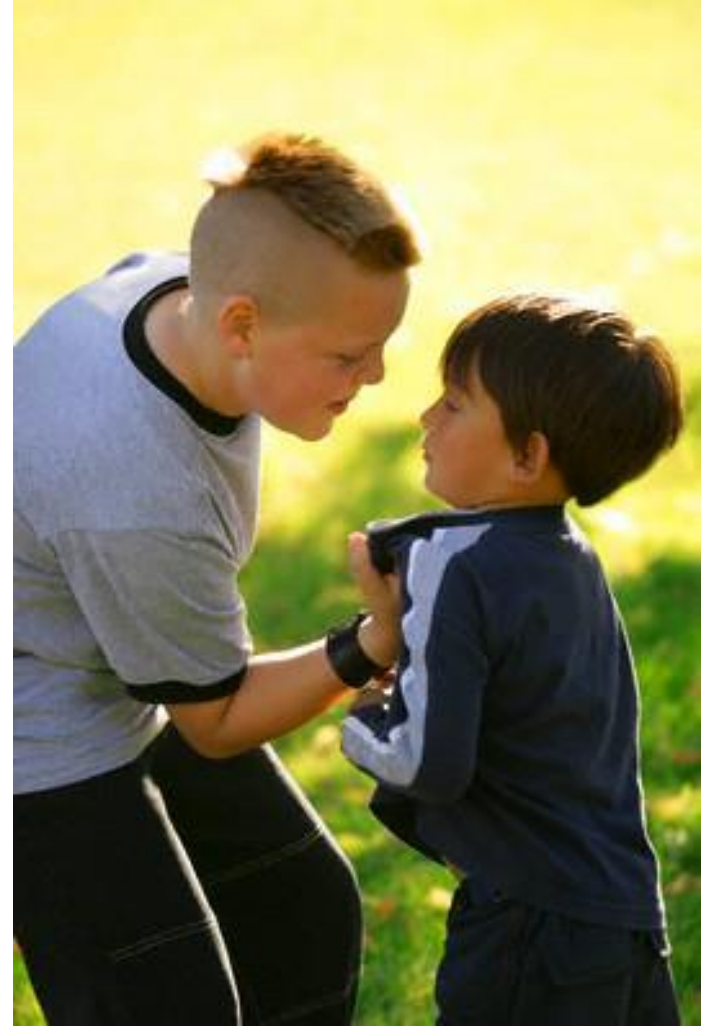
Çocuğun davranışlarının yaratıcılığını kısıtlayacak biçimde aşırı derecede denetlenmesi ya da kendi tercihleri dışında seğimlere zorlanması da duygusal taciz çerçevesinde sayılabilir.

CİNSEL İSTİSMAR (TACİZ)

Çocuğun bir erişkinin cinsel gereksinim ya da isteklerinin doyumunu için cinsel nesne olarak kullanılması ya da kullanılmasına göz yumulması şeklinde tanımlanmaktadır.

1. DOKUNMA OLMAKSIZIN YAPILAN İSTİSMAR

Cinsel konularda konuşup, çocuğu şaşırtmak onda korku, bunalım, huzursuzluk yaratmak bu kapsamda ele alınmaktadır. Açık saçık telefon konuşmaları, teşhirciler, röntgenciler doğrudan bir tehlike oluşturmaları da yarattıkları korku ve huzursuzluklarla çocuğa zarar vererek onu istismar etmiş olmaktadır.

2. DOKUNMANIN OLDUĞU CİNSEL İSTİSMAR

Dokunarak yapılan cinsel istismarda genellikle bir yetişkinin bir çocuğun vücuduna cinsel amaçlı dokunması söz konusudur. **Çocuğu cinsel amaçla doğrudan kullanma.**

3. ŞİDDET KULLANARAK YAPILAN İSTİSMAR

Şiddet kullanılarak cinsel amaçla çocuğa dokunulduğunda nc grup cinsel istismar söz konusu olmaktadır.Şiddet kullanılarak yapılan istismar içinde ırza geçme öldürmede yer almaktadır. ocukta yaŐam boyu sürebilecek ve tedavi gerektirecek bir zedelenme oluŐturmakta ve hemen müdahele gerektirmektedir.

TÜİK Verilerine Göre Türkiye’de Cinsel Suç Mağdurlarının Cinsiyete, Yaşa ve Son Üç Yıla Göre Değişimi

CİNSİYET	YAŞ	YIL		
		2014	2015	2016
ERKEK	11 YAŞ ALTI	748	760	1124
	12-14 YAŞ ARASI	332	371	563
	15-17 YAŞ ARASI	296	346	518
	YAŞ GRUBU BİLİNMEYEN	1	1	1
KADIN	11 YAŞ ALTI	1304	1470	2487
	12-14 YAŞ ARASI	2319	2533	3688
	15-17 YAŞ ARASI	6091	7198	8460
	YAŞ GRUBU BİLİNMEYEN	4	10	36

CİNSEL İSTİSMAR İLE İLGİLİ DOĞRULAR VE YANLIŞLAR

NELERDİR ?

Çocuğu istismar eden kişi her zaman yabancı biridir. **YANLIŞ**

Aile içinden, o çocuğu tanıyan bir kişi olabilir. **DOĞRU**

Hangi anne- babanın istismar yapıp yapmadığını bilmek mümkündür .

YANLIŞ

Sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyi iyi ailelerde de istismar olabilir.

DOĞRU

Her istismar çok zararlı değildir. **YANLIŞ**

Bu nedenle de istismar vakalarının tedavisi önemlidir. **DOĞRU**

Çocuğuna istismar uygulayan anne- baba çocuğunu sevmiyordur. **YANLIŞ**

Çocuğunu seven anne babalarda istismar edebilir. **DOĞRU**

Tüm istismar edenler erkektir . **YANLIŞ**

Kadınlar da istismar edebilir. **DOĞRU**

Sadece kız çocukları cinsel istismara uğrar. **YANLIŞ**

Erkek çocuklar da cinsel istismara uğrar. **DOĞRU**

İstismara uğrayan kişiler tedavi edilemez.

YANLIŞ

Tedavi edilebilir. **DOĞRU**

Tedavi gereği yoktur, zaman herşeyin üstesinden gelecektir. **YANLIŞ**

Benim toplumumda istismar yoktur.

YANLIŞ

Çocuklar olanları daima söyler. **YANLIŞ**

Neden Çocuklar İstismar Edildiklerini Söylenmezler?

**Ona kimsenin inanmayacağından korkarlar.
Cinsel istismarın kendi hataları olduğundan ve bu
yüzden başlarının belaya girmesinden korkarlar.
Çocuk,böyle bir şeyi nasıl anlatacağını bilmeyebilir.**

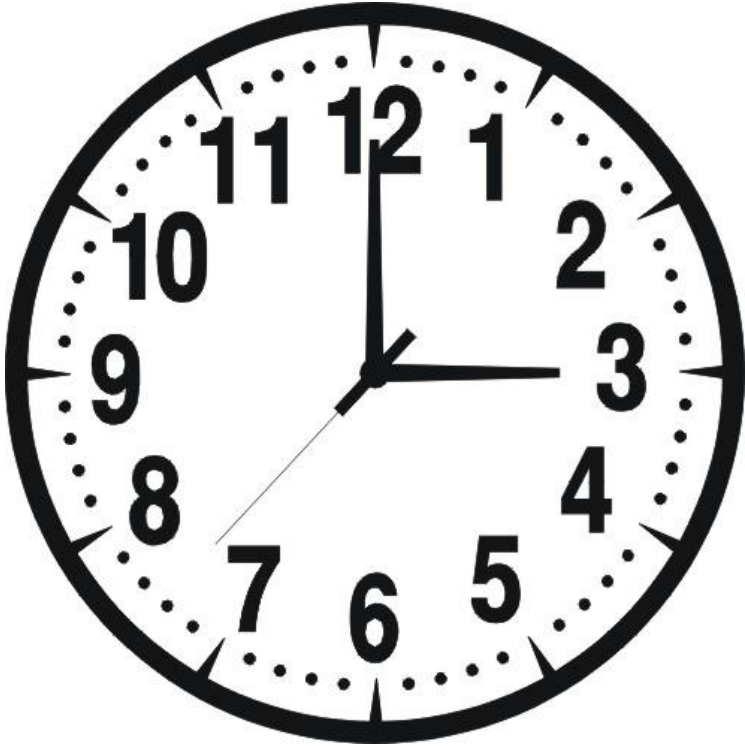
Bu davranışlardan hoşlanmadığı halde,istismar eden kişiyi sevebilir ve onun başının belaya girmesinden korkabilir. İstismar eden kişi tarafından tehdit edilmiş; korkutulmuş olabilir.

Bazı çocuklar bunun yanlış olduğunu bilmeyebilir.

Daha büyük çocuklar bu konuda konuşmaktan utanç duyabilir. Çocuk konuşmak için uygun zaman,zemin ve kişi olmadığını düşünebilir.

Çocuklar Sonunda Nasıl Söylerler?

İstismarın derecesi,sıklığı artar ve çocuğu korkutursa.

Cinsel istismardan korunmayla ilgili bilgi alırsa ve kendisine yapılanın doğru olmadığını fark ederse. Söylenmesi gerektiğini öğrenirse.

Çocuklar sırlarını en yakın arkadaşları ile paylaşmak isteyebilirler.

Kardeşleri kendisinin ilk istismar edildiği yaşa gelmişse onları korumak maksadıyla.

Ergenliğe gelmişse hamilelikten korkar ya da istismarcının baskısından kurtulmak için.

Çocuk güvenebileceği ve kendisi ile yakından ilgilenen bir yetişkinle karşılaştığı zaman.

Fiziksel bir yakınma sonrası doktora gittiğinde.

ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARININ SONUÇLARI

- 1- Giderek artan cinsel davranışlar.**
- 2- Suçluluk duygusu.**
- 3- Depresyon gelişme riski.**
- 4- Anksiyete , travma sonrası stres**
- 5- Kendine zarar verme, intihar düşüncesi.**
- 6- Kişilik bozuklukları.**
- 7- Alkol ve uyuşturucu kullanımında artış**
- 8- Eğitim Öğretiminde başarısızlık**

Cinsel istismarın her derecesi için akılda tutulması gerekenler

Kimse cinsel istismara maruz kalmak istemez.

Kimse cinsel istismarı hak etmez.

Hiçbir davranış cinsel istismar için neden olarak gösterilemez.

Her tür cinsel istismar kanunlar ve toplum önünde suçtur. Bütün toplumlarda nefretle karşılanır.

ÇOCUKLARINIZA ÖĞRETEBİLECEKLERİNİZ.

Yabancılar konusunda çocuklar eğitilmelidir.

Çocuk yabancı birisinin verdiği hediye türü ne olursa olsun kabul etmemesi, ille de kabul etmek istiyorsa mutlaka anne babasına sorması öğretilmelidir.

Yabancılardan gelen yardım tekliflerini kabul etmemesi öğretilmelidir.

Küçük Örneklerle anlatılabilir. Şöyle şöyle olursa ne yaparsın gibi sorular hem çocuğun mevcut bilgilerini test eder hem de daha iyi kavramasını sağlar.

Örneklerle anlatın.

Sen yolda yürürken yanına araba yanaşıp sana bir adres sorsa, kendilerini o adrese götürmelerini isterse ne yaparsın ??

Okul çıkışında bir kadın gelse, annen hasta oldu hastanede yatıyor, seni ona götüreceğim dese ne yaparsın.

Paketlerimi evime çıkarmama yardım eder misin diyen bir yabancıya yardım eder misin ?

Örneklerle anlatın.

**13yaşındaki
çocuğunuza 18-19
yaşında birisi gelse
senle arkadaş olmak
istediğini söylese ne
yaparsın diye
sorsanız ?**

**16 yaşındaki
çocuğunuza 24-25
yaşında birisi sana
arkadaş olmak
istediğini söylese ne
yaparsın diye sorsanız ?**

**Arkadaşlıklar aynı yaş gruplarında olmalıdır.
Çocuklarınız öğretmelisiniz. Okuldan ve kendi
yaş grubundan arkadaşlıklar edinmesini.**

Örneklerle anlatın.

Sen parkta oynarken yanına bir adam gelse, köpeğini kaybettiğini, onunla birlikte aramanı istese ne yaparsın.

Yapılan araştırmalar bu gibi bir durumda çocukların yüzde sekseninin bu teklifi kabul ettiğini göstermiştir.

Cinsel yönden kötüye kullanıma yada kendisine zorla dokunmaya kalkışan, bir yere götürmeye çalışan birisi ile karşılaştıklarında "yüksek sesle bağırmaları" öğretilmelidir.

Çocuklara oyun, çalışma yaptıkları yerlerin insanların kalabalık olduğu yerler olduğu öğretilmeli. Tenha yerler hakkında bilgi verilmeli. İssiz sokak araları, parklar, inşaatlar vb.

Bazı çocuklar korkak olmadıklarını göstermek için uygun olmayan yerlerden geçmek isteyebilirler. Tedbirin korkaklık olmadığı öğretilmelidir.

Rahatsız olacakları herhangi bir biçimde, kendilerine **dokundurtmama** hakkına sahip oldukları öğretilmelidir.

Vücutlarının özel yerleri yaralandığı ya da hastalandığında yalnız doktorların veya ana babalarının dokunabileceği öğretilmelidir.

Başka yada yabancı birisinin böyle bir istekte bulunması halinde derhal oradan uzaklaşması, ailesine haber vermesi öğretilmelidir.

Zorla kötüye kullanıma kalkışan birisi ile karşılaştıklarında "yüksek sesle bağırmaları" öğretilmelidir.

Çocuklara kötüye kullanıldıklarını kime (anne ve babaya) ve nasıl anlatacakları öğretilmelidir.

Çocuklara kapı eğitimi verilmelidir.

Evde birisi dahi olsa kapıyı yabancı birisi açmaması gerektiği öğretilmelidir.

Tanıdık dahi olsa eve kimleri alıp almayacağı öğretilmelidir. Mesela teyzen geldiğin alabilirsin.

Çocuklarınıza nereye giderlerse gitsinler gittikleri yeri size söylemeleri konusunda eğitin. Arkadaşlarını ve onların ailelerini mutlaka tanıyın.

Çocuklara kaybolma eğitimi verilmelidir.

Herhangi bir yerde kaybolduğunda, yolunu şaşırdığında neler yapması gerektiğini öğretin.

Kimlerden yardım alabileceğini öğretin. Sizin evinizin telefon numaralarını ezbere öğretin. Polis, zabıta, jandarma, resmi kurumlar.

Çocuklarınıza size güvenmelerini öğretin. Sevgi gösterin.

Sevgi gören çocuklar en güvenli yeri aile olduğunu bilir.

SEVGİNİZİ DAVRANIŞLARINIZLA GÖSTERİN.

Bu bilgileri çocuğa verirken çok dikkatli olmamız gerekmektedir.

- Çünkü panik havasında sıkça yapılan hatırlatmalarla verilen bilgiler çocukları insanlardan korkan, her Őeye Őüpheyile bakan saplantılı kiŐilikler haline getirebilmektedir.

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Yapacağınız en iyi şey onu dinlemeye hazır olduğunuzu göstermeniz,
- Onu dinleyerek inandığınızı,
- Bunun onun suçu olmadığını,
- Olanlardan dolayı üz olduğünüzü,
- Yardıma hazır olduğunuzu belirtmektir.

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Cinsel istismar oluşmuşsa mutlaka önce ilgili kurumlara başvurulmalı vücutta ve giysilerde hiçbir temizlik yapılmadan muayeneye gidilmelidir.
- Deliller için ilk 72 saat çok önemlidir.
- Banyo yapmak, giysileri değiştirmek gibi davranışlar saldırganın ve suçun belirlenmesinde yardımcı olabilecek ipucu ve kanıtların yok olmasına yol açabilir.

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin.Unutmayın bu onun suçu değil...
- Anne ve babaların da olay sonunda destek almaları gerekmektedir.

- ***Her vatandaş çocuğa karşı işlenmekte olan istismar suçunu bildirmekle yükümlüdür.***

İhmal ve İstismar Vakaları İle Karşılaştığınızda Başvurabileceğiniz Yerler

- Çocuk İzlem Merkezi
- Gelincik : 444 43 06
- Rehberlik Araştırma Merkezi
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Balıkesir İl Müdürlüğü
- Emniyet Çocuk Şube Müdürlüğü
- Hukuk Barosu Çocuk Hakları Merkezi
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı : ALO 183

GÖRMEZDEN GELMEYİN

SUÇA ORTAK OLMAYIN